BENDROJO TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. spalio 8 d.*

„Energija – Elektros energijos vidaus rinka – Elektros energijos balansavimo gairės – Reglamento (ES) 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalys – Europos automatinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platforma – Šveicarijos perdavimo sistemos operatoriaus nedalyvavimas – ACER apeliacinei tarybai pateiktas skundas – Konkrečios apskundimo sąlygos ir tvarka – Reglamento (ES) 2019/942 28 straipsnis – Nepriimtinumas dėl teisės kreiptis į Apeliacinę tarybą nebuvimo – Tiesioginės sąsajos nebuvimas – Neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas“

Byloje T-558/23

Swissgrid AG, įsteigta Aarau (Šveicarija), atstovaujama *avocats* P. De Baere, P. L'Ecluse, K. T'Syen, V. Lefever ir V. Ion,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (ACER), atstovaujamą P. Martinet ir E. Tremmel, padedamų *avocats* B. Creve ir T. Kölsch,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester ir C. Hödlmayr,

įstojusios į bylą šalies,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

kurį per pasitarimus sudarė kolegijos pirmininkė P. Škvařilová-Pelzl, teisėjai I. Nõmm (pranešėjas), G. Steinfatt, D. Kukovec ir R. Meyer,

posėdžio sekretorė I. Kurme, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2025 m. kovo 12 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: anglų.

priima šį

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė *Swissgrid AG* prašo panaikinti 2023 m. birželio 29 d. Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) apeliacinės tarybos sprendimą A-008-2022 atmesti kaip nepriimtiną skundą dėl 2022 m. rugsėjo 30 d. ACER sprendimo 15/2022 (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės

2 Ieškovė – pagal Šveicarijos teisę įsteigta akcinė bendrovė, kuri yra vienintelis Šveicarijos elektros energijos perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO).

3 2018 m. ieškovė ir kiti PSO sudarė susitarimo memorandumą, kuriuo įforminamos jų dalyvavimo projekte, kuriuo siekiama sukurti dažnio automatinio atkūrimo ir stabilaus sistemos eksploatavimo tarptautinio koordinavimo platformą (angl. *Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation*, toliau – Picasso), sąlygos.

4 Remdamasi 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL L 211, 2009, p. 15), Europos Komisija priėmė 2017 m. lapkričio 23 d. Reglamentą (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (OL L 312, 2017, p. 6); jame numatyta sukurti bendras Europos platformas, kuriose būtų valdomas disbalanso pasiskirstymo nustatymas ir sudaromos sąlygos vykdyti balansavimo energijos iš dažnio atkūrimo rezervų ir pakaitos rezervų mainus (10 konstatuojamoji dalis), o jo 20 straipsnyje nustatyta, kad turi būti sukurta Europos automatinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platforma.

5 2020 m. birželio 24 d. ACER priėmė Sprendimą Nr. 02/2020 dėl Europos automatinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platformos sukūrimo (toliau – aFRR platforma), kurio priede pateikta aFRR platformos įgyvendinimo sistema (toliau – įgyvendinimo sistema).

6 Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte sąvoka „PSO narys“ apibrėžta kaip „bet kuris PSO, prisijungęs prie aFRR platformos“, o 2 straipsnio 1 dalies m punkte sąvoka „dalyvaujantis PSO“ apibrėžta kaip „bet kuris PSO narys, naudojantis aFRR platformą standartiniams aFRR energijos balansavimo produktams mainyti“.

7 Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies n punkte buvo nurodyta, kad „Picasso“ „yra įgyvendinimo projektas, kuris transformuojasi į aFRR platformą“, o 5 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad „visi PSO nariai parengia aFRR platformos įgyvendinimo projektą, grindžiamą „Picasso“ įgyvendinimo projektu, kuris, priėmus šią aFRR platformos įgyvendinimo sistemą, buvo pakeistas į aFRR platformos įgyvendinimo projektą“.

8 2020 m. liepos 1 d. „Picasso“ PSO nariai, įskaitant ieškovę, sudarė „Picasso“ platformos bendradarbiavimo susitarimą, kuris pakeitė ankstesnį protokolą (toliau – „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimas). Šiam bendradarbiavimo susitarimui taikomas taip pat 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojęs pagrindinis visoms platformoms bendras susitarimas dėl balansavimo platformų (toliau – pagrindinis susitarimas).

9 2020 m. gruodžio 17 d. rašte Komisijos Energetikos generalinio direktorato direktorė pabrėžė, kad nemato pagrindo priimti sprendimo, kuriuo Šveicarijai būtų leista dalyvauti Europos balansavimo platformose pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį. Ieškovė dėl šio rašto pareiškė ieškinį, jis 2022 m. gruodžio 21 d. Nutartimi *Swissgrid / Komisija* (T-127/21, nepaskelbta Rink., EU:T:2022:868) buvo atmestas kaip nepriimtinas. Ši nutartis buvo panaikinta 2025 m. vasario 13 d. Sprendimu *Swissgrid / Komisija* (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

10 2022 m. kovo 31 d. Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (toliau – ENTSO-E) pagal Įgyvendinimo sistemos 17 straipsnį pateikė ACER pasiūlymą iš dalies pakeisti šią įgyvendinimo sistemą, kiek tai susiję su subjektų, vykdančių joje nustatytas funkcijas, paskyrimu.

11 2022 m. rugsėjo 30 d. ACER priėmė Sprendimą 15/2022, kuriuo iš dalies pakeista įgyvendinimo sistema. Šio sprendimo I priedo 1 straipsnio b punktu buvo iš dalies pakeista įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies m punkte pateikta „PSO nario“ apibrėžtis taip, kad nuo šiol ji apimtų „visus PSO, kuriems taikomas Reglamentas [2017/2195] ir kurie prisijungė prie aFRR platformos, įskaitant PSO iš kelių PSO [galios dažnio valdymo] zonų“.

12 2022 m. lapkričio 30 d. ieškovė apskundė šį sprendimą ACER apeliacinei tarybai.

13 Ginčijamame sprendime Apeliacinė taryba nusprendė, kad Sprendimas 15/2022 nėra aktas, galintis paveikti ieškovės teisinę padėtį, todėl nebereikėjo nagrinėti, ar minėtas sprendimas buvo tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs, kaip tai suprantama pagal 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019, p. 22), 28 straipsnio 1 dalį, ir atitinkamai atmetė jos skundą kaip nepriimtiną. Apeliacinė taryba:

– priminė, kad skundų priimtinumas pagal Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į jurisprudenciją, susijusią su SESV 263 straipsniu, ir tuo remdamasi padarė išvadą, kad reikėjo patikrinti, ar Sprendimas 15/2022 sukėlė privalomų teisinių pasekmių, kurios galėjo paveikti ieškovės interesus, aiškiai pakeisdamos jos teisinę padėtį,

– nusprendė, kad iš Reglamento 2017/2195 matyti, jog tik PSO, kuriems taikoma Europos Sąjungos teisė, turėjo teisę dalyvauti į jos taikymo sritį patenkančiose platformose (išskyrus Šveicarijos PSO, kiek tai susiję su Europos standartinių balansavimo produktų mainų platformomis), su sąlyga, kad Komisija šiuo aspektu yra priėmusi sprendimą pagal minėto reglamento 1 straipsnio 7 dalį,

– remdamasi tuo, kas išdėstyta, padarė išvadą, kad, nesant Komisijos sprendimo, priimto pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį, Sprendime 15/2022 buvo taikomas tik Reglamento 2017/2195 1 straipsnis, ir kad ieškovės dalyvavimas priklausė ne nuo ACER, o nuo Komisijos sprendimo,

– atmetė ieškovės argumentus, grindžiamus tuo, kad ji buvo aFRR platformos narė iki Sprendimo 15/2022 priėmimo, pabrėždama, kad ji niekada nebuvo vertinama kaip minėtos platformos narė, kad Sprendimas 03/2020 jai nebuvo skirtas, kad Reglamentas 2017/2195 buvo taikomas nuo 2017 m. gruodžio 18 d. ir kad jo 1 straipsnis nebuvo iš dalies pakeistas.

Šalių reikalavimai

14 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– priteisti iš ACER bylinėjimosi išlaidas.

15 ACER Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

16 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

17 Grįsdama ieškinį ieškovė remiasi trimis pagrindais.

18 Pirmasis pagrindas grindžiamas teisės klaida, nes Apeliacinė taryba Reglamentą 2017/2195 klaidingai aiškino kaip įpareigojantį Komisiją priimti sprendimą pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį, kad ji galėtų dalyvauti aFRR platformoje.

19 Antrasis pagrindas grindžiamas vertinimo klaida, padaryta šios bylos aplinkybėms taikant Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį. Ieškovė teigia, kad Apeliacinė taryba klaidingai nusprendė, jog skundas dėl Sprendimo 15/2022 yra nepriimtinas.

20 Subsidiariai pateiktame trečiajame pagrinde ieškovė pagal SESV 277 straipsnį pateikia Reglamento 2017/2195 neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, jeigu jis turėtų būti aiškinamas kaip draudžiantis Sąjungos PSO įtraukti ją į aFRR platformą.

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamentą Nr. 2017/2195

21 Ieškovė kaltina Apeliacinę tarybą konstatavus, kad jos dalyvavimas aFRR platformoje buvo galimas tik Komisijai priėmus atitinkamą sprendimą pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį ir kad tokio sprendimo nebuvo. Ji iš esmės tvirtina, kad Apeliacinė taryba turėjo konstatuoti, jog ji galėjo dalyvauti šioje platformoje, nes, pirma, 1 straipsnio 6 dalyje nustatytos jos dalyvavimo sąlygos

buvo įvykdytos dėl rizikos, kurią sistemos saugumui kelia jos nedalyvavimas, antra, motyvai, kuriais remdamasi 2020 m. gruodžio 17 d. rašte Komisija atsisakė leisti dalyvauti, buvo klaidingi, trečia, Apeliacinė taryba turi turėti įgaliojimus patikrinti, ar šio dalyvavimo sąlygos įvykdytos, ir, ketvirta, 2022 m. gruodžio 21 d. Nutartis *Swissgrid / Komisija* (T-127/21, nepaskelbta Rink., EU:T:2022:868) atmesti jos ieškinį dėl 2020 m. gruodžio 17 d. rašto panaikinimo kaip nepriimtiną neturi reikšmės. Šiuo atžvilgiu ji per teismo posėdį priminė, kad ši nutartis buvo panaikinta 2025 m. vasario 13 d. Sprendimu *Swissgrid / Komisija* (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

22 ACER ir Komisija mano, kad Apeliacinė taryba nepadarė nurodytos teisės klaidos. Be to, ACER pabrėžia, kad ieškovės argumentai, kurie pirmą kartą buvo pateikti dublike, yra nepriimtini.

23 Pirmiausiai reikia atmesti ACER pateiktą nepriimtinumo pagrindą, grindžiamą ieškovės dublike pateiktų argumentų nepriimtinumu dėl to, kad jie prilygsta pavėluotam naujo pagrindo pateikimui.

24 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsnio 1 dalį vykstant procesui negalima remtis naujais pagrindais, nebent jie pagrindžiami teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui. Vis dėlto pagrindas, kuris papildo anksčiau tiesiogiai ar netiesiogiai ieškinyje nurodytą pagrindą ir yra glaudžiai su juo susijęs, turi būti pripažintas priimtinu. Tam, kad naujas argumentas būtų laikomas papildančiu anksčiau pateiktą pagrindą arba prieštaravimą, jis turi būti pakankamai glaudžiai susijęs su ieškinyje iš pradžių pateiktais pagrindais ir prieštaravimais, kad jį būtų galima laikyti įprastos per teismo procesą išplėtotos diskusijos dalimi (žr. 2017 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Petrov ir kt. / Parlamentas*, T-452/15, EU:T:2017:822, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

25 Reikia konstatuoti, kad jau ieškinyje ieškovė iš esmės tvirtino, jog Apeliacinė taryba negalėjo remtis tuo, kad nebuvo sprendimo leisti jai dalyvauti aFRR platformoje. Taigi dublike teigdama, kad Apeliacinė taryba turėjo išnagrinėti Komisijos pozicijos dėl jos dalyvavimo pagrįstumą arba bent tai, ar buvo įvykdytos tokio dalyvavimo sąlygos, ieškovė tik išplėtojo ieškinyje pateiktus argumentus.

26 Reglamento Nr. 2017/2195 1 straipsnio „Dalykas ir taikymo sritis“ 6 dalyje nurodyta, kad „Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platformomis gali naudotis Šveicarijoje veikiantys PSO, jeigu jos nacionalinėje teisėje įgyvendintos pagrindinės Sąjungos elektros energijos rinkos teisės aktų nuostatos ir jeigu yra sudarytas tarpvyriausybinis susitarimas dėl Sąjungos ir Šveicarijos bendradarbiavimo elektros energetikos srityje arba jeigu dėl Šveicarijos nedalyvavimo galėtų susidaryti per jos teritoriją perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, kurie keltų pavojų regiono sistemos saugumui“.

27 Pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį, „[j]ei įvykdytos 6 dalies sąlygos, dėl Šveicarijos dalyvavimo Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platformose sprendžia Komisija, remdamasi [ACER] nuomone ir visų PSO nuomone, priimta 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Šveicarijos PSO teisės ir pareigos atitinka Sąjungoje veikiančių PSO teises ir pareigas, kad būtų galima užtikrinti sklandų balansavimo rinkos veikimą Sąjungos mastu ir vienodas sąlygas visiems suinteresuotiesiems subjektams“.

28 Pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr. 2024 m. kovo 14 d. Sprendimo *VR Bank Ravensburg-Weingarten*, C-536/22, EU:C:2024:234, 35 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

29 Reikia konstatuoti, kad tiek iš pažodinio, tiek iš kontekstinio Reglamento 2017/2195 aiškinimo matyti, kad nors Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 dalyje yra numatytos aplinkybės, kuriomis Šveicarijos PSO gali būti leista dalyvauti Europos standartinių balansavimo produktų mainų platformose, įskaitant tai, kad per Šveicarijos teritoriją galėtų būti perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, kurie keltų pavojų regiono sistemos saugumui, to paties straipsnio 7 dalyje nustatyta procedūra, kurios reikia laikytis norint gauti tokį leidimą.

30 Šiuo aspektu Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalies formuluotė yra aiški. Vadinasi, nors ACER ir Sąjungos PSO turi pateikti savo nuomonę, būtent Komisija suteikti įgaliojimai priimti sprendimus, o naudodamasi šiais įgaliojimais ji ne tik atsižvelgia į poveikį sistemos saugumui, bet ir patikrina, ar Šveicarijos PSO teisės ir pareigos atitinka Sąjungos PSO teises ir pareigas.

31 Tuo remiantis darytina išvada, kad, pirma, Apeliacinė taryba teisingai konstatavo, jog, nesant pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį priimto Komisijos sprendimo, ieškovė neturėjo teisės dalyvauti aFRR platformoje, nes neginčytina, kad, viena vertus, šią platformą apima Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje vartojama sąvoka „Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platforma“ ir, kita vertus, nebuvo priimtas joks Komisijos sprendimas šiuo klausimu.

32 Antra, kadangi iš Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalių matyti, kad būtent Komisija turi priimti sprendimą dėl Šveicarijos dalyvavimo platformose ir atitinkamai išnagrinėti, ar įvykdytos minėto reglamento 1 straipsnio 6 dalyje numatytos sąlygos, ieškovė nepagrįstai priekaištauja Apeliacinei tarybai neišnagrinėjus to, ar minėtos sąlygos buvo įvykdytos, arba to, ar Komisija turėjo priimti sprendimą pagal šio reglamento 1 straipsnio 7 dalį.

33 Be to, reikia pažymėti, kad neturi reikšmės ieškovės kritika dėl 2020 m. gruodžio 17 d. rašte pateiktų vertinimų, susijusių su jos nedalyvavimo aFRR platformoje poveikiu sistemos saugumui, taip pat nuoroda į 2025 m. vasario 13 d. Sprendimą *Swissgrid / Komisija* (C-121/23 P, EU:C:2025:83), kuriuo panaikinama 2022 m. gruodžio 21 d. Nutartis *Swissgrid / Komisija* (T-127/21, nepaskelbta Rink., EU:T:2022:868), kurioje jos pareikštas ieškinys dėl minėto rašto panaikinimo pripažintas nepriimtinu.

34 Net jeigu atnaujinus procesą byloje T-127/21 Bendrasis Teismas turėtų panaikinti 2020 m. gruodžio 17 d. rašte pateiktą sprendimą dėl atsisakymo, toks panaikinimas nesukeltų pasekmių, lygiaverčių Komisijos sprendimo, kuriuo Šveicarijai leidžiama dalyvauti aFRR platformoje pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį, priėmimui. Pagal SESV 264 straipsnio pirmą pastraipą panaikinimo padariniai apsiribotų, tuo, kad šis sprendimas būtų atgaline data pašalintas iš teisinės sistemos. Taigi šalys atsidurtų padėtyje, kurioje jos buvo iki 2020 m. gruodžio 17 d. ir kuriai būdinga tai, kad nėra pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį priimto Komisijos sprendimo leisti Šveicarijai dalyvauti.

35 Trečia, ieškovės pateiktos nuorodos į tai, kad ACER ir Apeliacinė taryba turi turėti galimybę išnagrinėti, ar buvo įvykdytos jos dalyvavimo aFRR platformoje sąlygos, kad būtų išvengta „didelės spragos Sąjungos teismų sistemoje“, taip pat negalima laikyti pagrįsta.

36 Pateikdama tokius argumentus ieškovė iš esmės tvirtina, kad egzistuoja Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalių teisminės kontrolės spraga, kuri prieštarauja teisinei Sąjungai, kurioje jos institucijoms, įstaigoms ir organams taikoma jų aktų atitikties, be kita ko, Sutarčiai ir bendriesiems teisės principams, kontrolė (1986 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Les*

Verts / Parlamentas, 294/83, EU:C:1986:166, 23 punktas; taip pat žr. 2012 m. birželio 26 d. Sprendimo *Lenkija / Komisija*, C-336/09 P, EU:C:2012:386, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Kadangi būtent Komisija turi priimti Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje numatytą sprendimą, ieškovė gali, jeigu mano, kad Komisija klaidingai atsisako priimti tokį sprendimą, pasinaudoti SESV 265 straipsnyje numatyta teisių gynimo priemone, susijusia su sprendimo nepriėmimu ar pozicijos neapibrėžimu (1971 m. liepos 13 d. Sprendimo *Deutscher Komponistenverband / Komisija*, 8/71, EU:C:1971:82, 2 punktas; taip pat žr. 2013 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-196/12, EU:C:2013:753, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

38 Todėl pirmąjį pagrindą reikia atmesti

Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo vertinimo klaida, padaryta taikant Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį šios bylos aplinkybėms

39 Ieškovė teigia, kad Apeliacinė taryba pažeidė Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį, kai nusprendė, kad Sprendimas 15/2022 aiškiai nepakeitė jos teisinės padėties. Pirmoje dalyje ji priekaištauja Apeliacinei tarybai, kad ši neatsižvelgė į tai, jog Sprendime 15/2022 buvo numatyta papildoma jos dalyvavimo aFRR platformoje sąlyga, palyginti su Sprendime Nr. 03/2020 nustatyta įgyvendinimo sistema, nes nebepakanka, kad pagal
Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį būtų priimtas sprendimas leisti jai dalyvauti, o reikia dar ir to, kad jai būtų taikoma Sąjungos teisė. Antroje dalyje ji teigia, kad Apeliacinė taryba suklydo, kai neatsižvelgė į Sprendimo 15/2022 poveikį sutartims, kurių šalis ji yra.

40 ACER, palaikoma Komisijos, mano, kad Apeliacinė taryba nepažeidė Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalies. ACER taip pat teigia, kad antra pagrindo dalis yra nepriimtina.

41 Ginčijamo sprendimo 62–67 punktuose Apeliacinė taryba padarė išvadą, kad Sprendimas 15/2022 nesukelia privalomų teisinių padarinių, galinčių paveikti ieškovės interesus aiškiai pakeisdamas jos teisinę padėtį, motyvuodama, tuo, kad, pirma, ši teisinė padėtis reglamentuojama ne Sprendimu 15/2022, bet Reglamentu 2017/2195, antra, kadangi ieškovė teisės dalyvauti aFRR platformoje neturėjo pagal Sprendimą 03/2020, negalima teigti, kad Sprendimas 15/2022 yra tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs, ir, trečia, ankstesnis ieškovės dalyvavimas platformos projektuose ar su jais susijusiose sutartyse neturi reikšmės.

42 Reglamento 2019/942 28 straipsnio „Sprendimai, dėl kurių gali būti teikiami skundai“ 1 dalyje numatyta, kad „[k]iekvienas fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant reguliavimo institucijas, gali pateikti skundą dėl 2 straipsnio d punkte nurodyto sprendimo, skirto tam asmeniui, arba dėl sprendimo, kuris, nors ir skirtas kitam asmeniui, yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su tuo asmeniu“.

43 Kadangi ši nuostata pagrįsta nuostata, susijusia su Teisingumo Teisme teikiamais ieškiniais dėl panaikinimo, o būtent SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos pirma dalimi, ji turi būti aiškinama atsižvelgiant į su pastarąja nuostata susijusią jurisprudenciją.

44 Šiuo aspektu reikia priminti, kad, pirma, tuo atveju, kai ieškinį dėl panaikinimo pareiškia fizinis ar juridinis asmuo, jį galima pateikti tik jeigu ginčijamo akto sukeliamos privalomos teisinės pasekmės gali paveikti ieškovo interesus, aiškiai pakeisdamos jo teisinę padėtį. Antra, konkrečiau kalbant apie ieškinį dėl akto, kuris nėra jam skirtas, panaikinimo, pažymėtina, kad šis reikalavimas sutampa su SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytomis sąlygomis, t. y. kad ginčijamas aktas turi būti tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškovu (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija / Komisija*, C-463/10 P ir C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37 ir 38 punktus)

45 Kiek tai susiję su tiesioginės sąsajos sąlyga, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad sąlyga, jog aktas, dėl kurio pareikštas ieškinys, turi būti tiesiogiai susijęs su fiziniu ar juridiniu asmeniu, reikalauja, kad šis aktas darytų tiesioginį poveikį jo teisinei padėčiai ir nepaliktų jokios diskrecijos už jo įgyvendinimą atsakingiems adresatams, nes šis įgyvendinimas yra visiškai savaiminis ir kyla tik iš Sąjungos teisės aktų, netaikant kitų tarpinių nuostatų (žr. 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Komisija / Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

46 Kiek tai susiję su konkrečia sąsaja, pagal suformuotą jurisprudenciją kitas fizinis ar juridinis asmuo nei tas, kuriam skirtas aktas, gali teigti, kad jis yra konkrečiai su juo susijęs, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, tik tuo atveju, jeigu atitinkamas aktas daro jam poveikį dėl tam tikrų jam būdingų savybių arba dėl faktinės situacijos, kuri jį išskiria iš kitų asmenų ir todėl jį individualizuoja taip pat, kaip ir šio akto adresatą (1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann / Komisija*, 25/62, EU:C:1963:17, p. 223; taip pat žr. 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *Stichting Woonlinie ir kt. / Komisija* (C-133/12 P, EU:C:2014:105, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

47 Atsižvelgiant būtent į šiuos argumentus reikia nagrinėti abi pagrindo dalis.

Dėl pirmos pagrindo dalies

48 Pirmoje dalyje ieškovė tvirtina, kad Sprendimu 15/2022 prie sąlygos, susijusios su Komisijos sprendimo pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį priėmimu, buvo pridėta papildoma jos dalyvavimo sąlyga. Iš esmės ji teigia, kad net jei būtų priimtas Komisijos sprendimas leisti jai dalyvauti aFRR platformoje pagal minėto 1 straipsnio 7 dalį, ji neatitinka „PSO nario“ apibrėžties, kuri pateikta Sprendimu 15/2022 iš dalies pakeistoje įgyvendinimo sistemoje.

49 Šiuo aspektu pakanka pažymėti, kad tokie argumentai grindžiami klaidingu įgyvendinimo sistemos, iš dalies pakeistos Sprendimu 15/2022, aiškinimu. Sąvoka „PSO, kuriam taikomas Reglamentas 2017/2195“, nuo šiol vartojama „PSO nario“ apibrėžtyje (žr. šio sprendimo 11 punktą), gali būti aiškinama tik kaip apimanti ieškovę, jeigu būtų priimtas Komisijos sprendimas leisti jai dalyvauti aFRR platformoje pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalį.

50 Kadangi Sprendimas 15/2022 buvo priimtas remiantis Reglamentu 2017/2195, įgyvendinimo sistemos, iš dalies pakeistos tuo sprendimu, nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad atitiktų šio reglamento nuostatas, nebent jos yra aiškios ir nedviprasmiškos ir dėl to jų aiškinti nereikia (šiuo klausimu žr. 2021 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Daimler / Komisija*, T-359/19, EU:T:2021:568, 92 punktą).

51 Kadangi Reglamente 2017/2195 aiškiai numatytas Šveicarijos PSO dalyvavimas jo 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytomis sąlygomis ir tvarka, tai neišvengiamai reiškia, kad įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies q punkte vartojama sąvoka „PSO, kuriam taikomas [Reglamentas 2017/2195]“ turi būti aiškinama kaip apimanti Šveicarijos PSO, kuriems buvo leista dalyvauti pagal šį reglamentą.

52 Taigi antrojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

Dėl antros pagrindo dalies

53 Antroje dalyje ieškovė nurodo įgyvendinimo sistemos teksto pakeitimo poveikį „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimui ir teigia, kad Sprendimas 15/2022 aiškiai pakeitė jos teisinę padėtį.

– *Dėl ACER ginčijamo antros dalies priimtinumo*

54 ACER mano, kad ši pagrindo dalis nepriimtina, nes ieškovė prie ieškinio nepridėjo „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimo kopijos ir tik neaiškiai ir bendrai remiasi jo turiniu.

55 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmą pastraipą, taikomą procesui Bendrajame Teisme pagal to paties statuto 53 straipsnio pirmą pastraipą, ir pagal Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktą ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, ir šių pagrindų santrauka. Šie duomenys turi būti pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas prireikus be papildomos informacijos – priimti sprendimą dėl ieškinio. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir gerą teisingumo vykdymą, tam, kad ieškinys būtų priimtinas, esminės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis pagrįstas, turi būti nuosekliai ir suprantamai nurodytos pačiame ieškinyje (šiuo klausimu žr. 1993 m. balandžio 28 d. Nutarties *De Hoe / Komisija*, T-85/92, EU:T:1993:39, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Ieškinyje turi būti išsamiai išplėtotas pagrindas, kuriuo jis grindžiamas, todėl abstraktus išdėstymas neatitinka Procedūros reglamento reikalavimų. Analogiški reikalavimai taikomi tada, kai grindžiant pagrindą pateikiamas prieštaravimas (žr. 2015 m. kovo 25 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, T-538/11, EU:T:2015:188, 131 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2020 m. lapkričio 27 d. Nutarties *PL / Komisija*, T-728/19, nepaskelbta Rink., EU:T:2020:575, 64 punktą).

56 Pirma, ieškovė teigia turinti sutartinę teisę dalyvauti aFRR platformoje pagal „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimą. Antra, ji laikosi nuomonės, kad dėl Sprendimo 15/2022 priede pateiktos įgyvendinimo sistemos ji šios sutartinės teisės neteko. Trečia, remdamasi pagal analogiją taikoma Bendrojo Teismo pozicija, išdėstyta 2007 m. liepos 11 d. Sprendime *Alrosa / Komisija* (T-170/06, EU:T:2007:220, 39 punktas) ir 2018 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Groupe Canal + / Komisija* (T-873/16, EU:T:2018:904, 22–27 punktai), ji daro išvadą, kad Sprendimas 15/2022 aiškiai pakeitė jos teisinę padėtį.

57 Tokie argumentai visiškai atitinka Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktą.

58 ACER veikiau tvirtina, kad ieškovė neįrodė faktinės prielaidos, kuria grindžiami šie argumentai, t. y. kad egzistuoja sutartinė teisė dalyvauti aFRR platformoje pagal „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimą, nes ji prie savo ieškinio nepridėjo šio susitarimo kopijos.

59 Tiesa, kad ieškovė prie ieškinio nepridėjo „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimo kopijos. Dublike šį nepateikimą ji grindė šio dokumento sudėtingumu ir apimtimi bei tuo, kad jį pateikti būtų beprasmiška, tačiau pateikė atitinkamą pasiūlymą pateikti įrodymų. Pritaikius proceso organizavimo priemonę, ieškovė pateikė Bendrajam Teismui „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimo ir pagrindinio susitarimo kopijas.

60 Pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalį „įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais“, o pagal jo 2 dalį „[d]ublike arba triplike pagrindinės šalys gali papildomai pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, kad pagrįstų savo argumentus, su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas“.

61 Reikia konstatuoti, kad ieškovė vėlavimą pateikti įrodymus pagrindė, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 2 dalį, iš esmės pabrėždama, kad, jos manymu, nebūtina įrodyti, jog ji turėjo sutartinę teisę dalyvauti aFRR platformoje.

62 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad, kaip ginčijamo sprendimo 48 punkte apibendrino Apeliacinė taryba, jau pateikdama skundą Apeliacinei tarybai ieškovė tvirtino, kad Sprendimas 15/2022 daro poveikį jos sutartinėms teisėms. Minėta taryba atmetė šį argumentą kaip nereikšmingą ne dėl to, kad ieškovė neįrodė teisių, kuriomis rėmėsi, ir ginčijamo sprendimo 64 punkte pabrėžė, kad ankstesniu dalyvavimu platformų projektuose ar sudarant susitarimus negalima remtis taip, kad būtų kvestionuojamos konkrečios Reglamento 2017/2195 nuostatos. Ieškovė galėjo pagrįstai manyti, kad ji neprivalėjo įrodyti, kad egzistavo šios sutartinės teisės, kurių tikrumo Apeliacinė taryba neneigė.

63 Taigi ACER pateiktą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą reikia atmesti.

– *Dėl antros dalies nagrinėjimo iš esmės*

64 Dėl šios pagrindo dalies nagrinėjimo iš esmės reikia pažymėti, kad ieškovė yra pasirašiusi ir pagrindinį susitarimą, ir „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimą.

65 Be to, reikia pažymėti, kad sutartimis, kurių šalis yra ieškovė, siekiama reglamentuoti aFRR platformos veikimą laikantis Reglamento 2017/2195 ir įgyvendinimo sistemos. Taigi iš pagrindinio susitarimo preambulės, kuri yra bendra visoms Reglamente 2017/2195 numatytoms platformoms, matyti, kad juo siekiama nustatyti šalių abipusių pareigų, susijusių su šių platformų kūrimu, priežiūra ir eksploatavimu, sistemą, remiantis pagal šį reglamentą priimtomis įgyvendinimo sistemomis. Be to, iš „Picasso“ bendradarbiavimo susitarimo preambulės matyti, kad jis buvo sudarytas laikantis Reglamento 2017/2195, įgyvendinimo sistemos ir pagrindinio susitarimo.

66 Vis dėlto tai nereiškia, kad dėl sąvokos „PSO narys“ apibrėžties pakeitimo ieškovė neteko galimybės naudotis savo sutartinėmis teisėmis, todėl buvo padarytas tiesioginis poveikis jos teisinei padėčiai, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 44 punkte nurodytą jurisprudenciją.

67 Pirma, reikia priminti, kad aFRR platformos tikslas – vykdyti automatinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų standartinių aFRR energijos balansavimo produktų mainus.

68 Antra, reikia konstatuoti, kad net prieš priimant Sprendimą 15/2022 ieškovė neturėjo besąlyginės sutartinės teisės naudotis aFRR platforma tokiu tikslu.

69 Šalys sutaria, kad, pirma, ši galimybė suteikiama ne visiems „PSO nariams“, o tik tiems, kurie priskiriami prie „dalyvaujančių PSO“, ir, antra, sutartys, kurių šalis yra ieškovė, ieškovės galimybę dalyvauti aFRR platformoje sieja su Komisijos sprendimo pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnį priėmimu, kaip tai matyti, be kita ko, iš pagrindinio susitarimo 8.3 punkto.

70 Trečia, kadangi iki Sprendimo 15/2022 priėmimo ieškovė pagal nagrinėjamas sutartis, neatsižvelgiant į galimą pripažinimą „PSO nariu“, neturėjo sutartinės teisės naudotis aFRR platforma, kad galėtų vykdyti standartinių energijos balansavimo produktų mainus nesant atitinkamo Komisijos sprendimo, negalima teigti, kad dėl Sprendimo 15/2022 ji neteko tokios teisės, todėl buvo padarytas tiesioginis poveikis jos teisinei padėčiai, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 45 punkte nurodytą jurisprudenciją.

71 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Apeliacinė taryba nepadarė teisės klaidos, kai atmetė skundą kaip nepriimtiną, motyvuodama tuo, kad nebuvo įvykdytos Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos.

72 Todėl reikia atmesti antrą dalį, taigi ir antrąjį pagrindą.

Dėl subsidiariai pateikto trečiojo pagrindo, iš esmės grindžiamo Reglamento 2017/2195 neteisėtumu

73 Trečiajame pagrinde ieškovė pateikia Reglamento 2017/2195 neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, kaip tai suprantama pagal SESV 277 straipsnį, tuo atveju, jeigu Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalys turėtų būti aiškinamos taip, kad pagal jas Šveicarijai neleidžiama dalyvauti balansavimo platformose, nors toks neleidimas keltų pavojų sistemos eksploatavimo saugumui.

74 ACER mano, kad šis pagrindas nepriimtinas, nes ieškovė nepareiškė ieškinio dėl Reglamento 2017/2195 panaikinimo ir neįrodė, kad kilo abejonių dėl tokio ieškinio priimtinumo.

75 Bendrasis Teismas mano, kad šios bylos aplinkybėmis geras teisingumo vykdymas pateisina sprendimo priėmimą dėl ieškovės pateikto neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo esmės, nesant reikalo prieš tai priimti sprendimo dėl jo priimtinumo (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2002 m. vasario 26 d. Sprendimo *Taryba / Boehringer*, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 52 punktą).

76 Neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą sudaro penkios dalys, iš esmės grindžiamos, pirma, tuo, kad Komisija nepaisė savo įgyvendinimo įgaliojimų apimties, antra, 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019, p. 54) 3 straipsnio h ir i punktų ir 6 straipsnio 3 dalies pažeidimu, trečia, SESV 218 straipsnio 6 dalies pažeidimu, ketvirta, 1972 m. liepos 22 d. Europos ekonominės bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo (OL L 300, 1972, p. 188, toliau – laisvosios prekybos susitarimas) 13 straipsnio 1 dalies pažeidimu ir, penkta, prevencinių veiksmų principo, kylančio iš tarptautinės paprotinės teisės, pažeidimu.

77 ACER, palaikoma Komisijos, mano, kad neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą reikia atmesti.

Dėl pirmos pagrindo dalies

78 Ieškovė teigia, kad Komisija neturėjo įgaliojimų Reglamente 2017/2195 reglamentuoti Šveicarijos dalyvavimo aFRR platformoje klausimo. Viena vertus, ji teigia, kad Šveicarijos dalyvavimas aFRR platformoje yra esminis dalykas, dėl kurio negali būti priimtas įgyvendinimo aktas. Kita vertus, bet kuriuo atveju priimdama taisykles šiuo klausimu Komisija viršijo jai suteiktų įgaliojimų apimtį, kai reglamentavo sritį, apie kurią Reglamente 2019/943 nekalbama, ir pripažino sau neribotą diskreciją spręsti dėl Šveicarijos dalyvavimo balansavimo platformose.

79 Iš pradžių reikia pažymėti, kad Reglamento 2017/2195 teisinis pagrindas yra Reglamento Nr. 714/2009 18 straipsnio 3 dalies b ir d punktai ir 5 dalis. Kadangi iš pastarojo reglamento 18 straipsnio 5 dalies pirmo sakinio matyti, kad, kiek tai susiję su minėto straipsnio 3 dalimi, Komisija gali priimti tik gaires, jos įgaliojimai, atsižvelgiant į SESV 290 ir 291 straipsniuose daromą skirtumą tarp „deleguotojo teisės akto“ ir „įgyvendinimo akto“, priklauso šiai antrai kategorijai. Tokį aiškinimą patvirtina Reglamentas 2019/943, kuriuo nauja redakcija išdėstomas Reglamentas Nr. 714/2009 ir kurio atitinkamoje nuostatoje, t. y. 61 straipsnio 4–6 dalyse, aiškiai kalbama apie „įgyvendinimo aktų“ priėmimą.

80 Remiantis SESV 291 straipsnio 2 dalimi, kai teisiškai privalomi Sąjungos aktai turi būti įgyvendinti vienodomis sąlygomis, tie aktai suteikia įgyvendinimo įgaliojimus Komisijai arba tinkamai pagrįstais konkrečiais ir ESS 24 bei 26 straipsniuose numatytais atvejais – Europos Sąjungos Tarybai.

81 Kai Komisijai pagal SESV 291 straipsnio 2 dalį suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai, ji turi nustatyti pagal teisėkūros procedūrą priimto akto turinį tam, kad būtų užtikrintos vienodas jo įgyvendinimo sąlygos visose valstybėse narėse (šiuo klausimu žr. 2014 m. spalio 15 d. Sprendimo *Parlamentas / Komisija*, C-65/13, EU:C:2014:2289, 43 punktą).

82 Remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, tik Sąjungos teisės aktų leidėjas turi įgaliojimus priimti esmines taisykles tokioje srityje, kaip nagrinėjama šioje byloje, ir šios taisyklės turi būti įtvirtintos pagrindiniame teisės akte. Vadinasi, teisė priimti nuostatas, kuriomis nustatomi pagrindinio teisės akto esminiai elementai ir kurioms priimti būtinas politinis sprendimas, priskirtinas paties Sąjungos teisės aktų leidėjo atsakomybei, negali būti deleguota, ir tokios nuostatos negali būti įtvirtintos įgyvendinimo aktuose (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-355/10, EU:C:2012:516, 64–66 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

83 Nustatant, kokie tam tikros srities elementai turi būti laikomi esminiais, reikia remtis objektyviais kriterijais, kuriuos gali patikrinti teismas, ir atsižvelgti į atitinkamos srities charakteristikas ir ypatybes (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-355/10, EU:C:2012:516, 67 ir 68 punktus).

84 Be to, pagal suformuotą jurisprudenciją Komisija patikslina pagal teisėkūros procedūrą priimtą aktą, jei jos priimto įgyvendinimo akto nuostatos, pirma, atitinka pagal teisėkūros procedūrą priimto akto bendruosius pagrindinius tikslus ir, antra, yra būtinos arba naudingos šiam aktui įgyvendinti, tačiau nepapildo ir iš dalies nepakeičia net ir neesminių jo elementų (šiuo klausimu žr. 2014 m. spalio 15 d. Sprendimo *Parlamentas / Komisija*, C-65/13, EU:C:2014:2289, 45 ir 46 punktus).

85 Reikia konstatuoti, kad tokios sąlygos šiuo atveju įvykdytos.

86 Kaip matyti, be kita ko, iš Reglamento Nr. 714/2009 1 konstatuojamosios dalies ir Reglamento 2019/943 2 konstatuojamosios dalies, jais siekiama sukurti elektros energijos vidaus rinką, grindžiamą sąžiningomis tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisyklėmis, kad būtų pagerinta konkurencija elektros energijos vidaus rinkoje. Reglamentu 2017/2195 taip pat siekiama įgyvendinti šį tikslą, kaip rodo jo 1 ir 10 konstatuojamosios dalys, iš kurių matyti, kad šiuo reglamentu siekiama integruoti balansavimo energijos rinkas, o tai turėtų būti palengvinta sukuriant bendras Europos platformas siekiant sukurti visiškai veikiančią ir jungtinę energijos vidaus rinką.

87 Kaip jau yra pažymėjęs Teisingumo Teismas, atsisakydama sudaryti Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą Šveicarijos Konfederacija nepasirašė ekonominio vieneto, integruoto į vieną rinką, grindžiamą bendromis jos narių tarpusavio taisyklėmis, projekto, bet pasirinko dvišalių susitarimų su Sąjunga ir jos valstybėmis narėmis sudarymą konkrečiose srityse. Todėl Šveicarijos Konfederacija neprisijungė prie Sąjungos vidaus rinkos (2009 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Grimme*, C-351/08, EU:C:2009:697, 27 punktas ir 2013 m. kovo 7 d. Sprendimo *Šveicarija / Komisija*, C-547/10 P, EU:C:2013:139, 78 ir 79 punktai).

88 Taigi reikia konstatuoti, kad neleidimas Šveicarijoje veiklą vykdantiems PSO dalyvauti Reglamente 2017/2195 numatytose platformose, išskyrus atvejus, kai jie sudaro alternatyvų dvišalį susitarimą, kuris visada įmanomas, yra visiškai pateisinamas atsižvelgiant į Reglamentu Nr. 714/2009 siekiamus tikslus, be kita ko, į tikslą sukurti vidaus rinką.

89 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad pirmasis iš dviejų atvejų, nurodytų Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 dalyje, yra susijęs būtent su dvišalio susitarimo su Šveicarijos Konfederacija sudarymu, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 87 punkte nurodytą jurisprudenciją, nes jis susijęs su tuo, kad „jos nacionalinėje teisėje įgyvendintos pagrindinės Sąjungos elektros energijos rinkos teisės aktų nuostatos ir <…> yra sudarytas tarpvyriausybinis susitarimas dėl Sąjungos ir Šveicarijos bendradarbiavimo elektros energetikos srityje“.

90 Be to, reikia priminti, kad antrasis atvejis, nurodytas Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 dalyje, susijęs su tuo, kad „dėl Šveicarijos nedalyvavimo galėtų susidaryti per jos teritoriją perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, kurie keltų pavojų regiono sistemos saugumui“. Konstatuotina, kad išimties tvarka leisdama Šveicarijai vienašališkai dalyvauti platformose dėl priežasčių, susijusių su sistemos saugumu, Komisija tik priėmė „būtiną arba naudingą“ taisyklę, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 84 punkte nurodytą jurisprudenciją, nes tai, kad Šveicarija nedalyvauja vidaus rinkoje, ji suderino su reikalavimu užtikrinti sistemos saugumą ir patikimumą, kuris sistemiškai nurodomas Reglamente Nr. 714/2009 bei minimas ir Reglamente 2019/943.

91 Šiuo aspektu dėl Komisijos diskrecijos, turimos priimant Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje numatytą sprendimą, reikia pažymėti, kad ji nėra nesuderinama su Reglamento 2017/2195, kaip įgyvendinimo akto, pobūdžiu. Ši diskrecija neatsiejama nuo klausimų, ar dėl neleidimo Šveicarijai dalyvauti gali susidaryti per jos teritoriją perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, ar jie gali kelti pavojų regiono sistemos saugumui ir ar Šveicarijos PSO teisės ir pareigos atitinka Sąjungoje veiklą vykdančių PSO teises ir pareigas, nagrinėjimo. Ji nereiškia politinio sprendimo, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 82 punkte nurodytą jurisprudenciją.

92 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad priimdama Reglamentą 2017/2195 Komisija neviršijo savo įgyvendinimo įgaliojimų.

93 Todėl pirmą pagrindo dalį reikia atmesti.

Dėl antros pagrindo dalies

94 Ieškovė teigia, kad Reglamentas 2017/2195, kiek juo neleidžiama jai dalyvauti aFRR platformoje, prieštarauja Reglamento 2019/943 3 straipsnio h ir i punktams, taip pat to paties reglamento 6 straipsnio 3 daliai.

95 Pirma, Reglamento 2019/943 3 straipsnis „Elektros energijos rinkų veikimo principai“ yra II skyriuje, susijusiame su „Elektros energijos rinkos bendrosiomis taisyklėmis“. Remiantis šia nuostata:

„Valstybės narės, reguliavimo institucijos, perdavimo sistemos operatoriai, skirstymo sistemos operatoriai, rinkos operatoriai ir deleguotieji operatoriai užtikrina, kad elektros energijos rinkos veiktų pagal šiuos principus:

<…>

h) palaipsniui pašalinamos kliūtys tarpvalstybiniams elektros energijos srautams tarp prekybos zonų ar valstybių narių ir tarpvalstybiniams sandoriams elektros energijos rinkose ir susijusių paslaugų rinkose;

i) rinkos taisyklėmis numatomas regioninis bendradarbiavimas, jei jis naudingas;

<…>“

96 Konstatuotina, kad nėra jokio prieštaravimo tarp Reglamento 2017/2195 1 straipsnyje įtvirtinto tų PSO, kurie gali dalyvauti aFRR platformoje, apribojimo ir šių tikslų. Dalyvavimas šioje platformoje nėra vienintelė priemonė Reglamento 2019/943 3 straipsnio h punkte nurodytam tikslui pasiekti. Šiuo aspektu pakanka pažymėti, kad 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės (OL L 220, 2017, p. 1), 13 straipsnyje aiškiai numatyta, kad „[j]ei sinchroninėje zonoje veikia ir Sąjungos, ir trečiųjų valstybių PSO, per aštuoniolika mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo visi toje sinchroninėje zonoje veikiantys Sąjungos PSO siekia sudaryti su trečiųjų valstybių PSO, kurie šio reglamento laikytis neprivalo, susitarimą, kuriuo būtų nustatomas jų bendradarbiavimo dėl saugaus sistemos eksploatavimo pagrindas ir nustatoma tvarka, kuria užtikrinama, kad trečiųjų valstybių PSO laikytųsi šiame reglamente nustatytų įpareigojimų“.

97 Be to, nors Reglamento 2019/943 3 straipsnio i punkte nurodytas regioninio bendradarbiavimo tikslas gali būti aiškinamas kaip apimantis bendradarbiavimą su trečiųjų valstybių PSO, kaip, be kita ko, pabrėžiama Reglamento 2019/943 70 konstatuojamojoje dalyje dėl saugaus sistemos eksploatavimo, šis bendradarbiavimas nebūtinai apima prieigą prie Reglamente 2017/2195 numatytų platformų, bet gali būti vykdomas Sąjungos PSO ir atitinkamų trečiųjų valstybių PSO sudarant susitarimus, kaip matyti iš šio sprendimo 96 punkte minėto Reglamento 2017/1485 13 straipsnio.

98 Antra, Reglamento 2019/943 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „[b]alansavimo rinkos užtikrina eksploatavimo saugumą, kartu užtikrindamos galimybę kuo labiau išnaudoti ir efektyviai paskirstyti tarpzoninį pralaidumą įvairiais laikotarpiais“. Vis dėlto reikia pažymėti, kad šis tikslas turi būti suderintas su to paties reglamento 1 straipsnio c punkte numatytu siekiu nustatyti

„sąžiningas tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisykles, taip padidinant konkurenciją elektros energijos vidaus rinkoje“ ir Šveicarijos nedalyvavimu vidaus rinkoje. Dėl priežasčių, analogiškų išdėstytoms šio sprendimo 90 ir 91 punktuose, toks suderinimas yra atliktas būtent Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse, nes jose numatyta ieškovės galimybė dalyvauti aFRR platformoje dėl motyvų, susijusių su sistemos saugumu, kartu užtikrinant Sąjungoje ir Šveicarijoje veiklą vykdančių PSO teisių ir pareigų atitikties kontrolę.

99 Todėl antra pagrindo dalis taip pat turi būti atmesta.

Dėl trečios pagrindo dalies

100 Ieškovės teigimu, jeigu Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalys turėtų būti aiškinamos taip, kad pagal jas Komisija gali atsisakyti leisti jai dalyvauti balansavimo platformose net ir tuo atveju, jei būtų sudarytas Šveicarijos Konfederacijos ir Sąjungos susitarimas, pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį priimtas Tarybos sprendimas dėl susitarimo sudarymo galėtų netekti poveikio.

101 Taigi šis pagrindas grindžiamas prielaida, kad tuo atveju, jei būtų sudarytas Šveicarijos Konfederacijos ir Sąjungos susitarimas, Komisija galėtų užkirsti kelią šio susitarimo poveikiui nepriimdama Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje numatyto sprendimo.

102 Konstatuotina, kad tokia prielaida yra klaidinga.

103 Pagal SESV 216 straipsnio 2 dalį, jeigu Sąjunga sudaro tarptautinius susitarimus, tokie susitarimai privalomi Sąjungos institucijoms, todėl yra viršesni už Sąjungos teisės aktus (žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

104 Be to, reikia priminti, kad tarptautinio susitarimo nuostata turi tiesioginį poveikį, jeigu, atsižvelgiant į jos formuluotę, susitarimo tikslą ir pobūdį, joje nustatytas aiškus ir tikslus įpareigojimas, kurio vykdymas ar padariniai nėra susieti su kokio nors vėlesnio akto priėmimu (šiuo klausimu žr. 1987 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Demirel*, 12/86, EU:C:1987:400, 14 punktą ir 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Gazprom Neft / Taryba*, T-735/14 ir T-799/14, EU:T:2018:548, 150 punktą).

105 Bet kuriuo atveju reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją tuo atveju, kai atitinkamoje srityje egzistuoja Sąjungos teisės aktai, Sąjungos sudarytų tarptautinių susitarimų viršenybė prieš antrinės teisės aktus reiškia, kad pastarieji turi būti aiškinami kiek įmanoma derinant su šiais susitarimais (žr. 2012 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Digitalnet ir kt.*, C-320/11, C-330/11, C-382/11 ir C-383/11, EU:C:2012:745, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

106 Vadinasi, net jei tarptautinio susitarimo nuostata, kurioje numatytas Šveicarijos dalyvavimas, neatitiktų šio sprendimo 104 punkte nurodytoje jurisprudencijoje nurodytų sąlygų, Komisija negalėtų neatsižvelgti į to susitarimo egzistavimą.

107 Todėl trečią pagrindo dalį reikia atmesti.

Dėl ketvirtos pagrindo dalies

108 Ieškovė tvirtina, kad Reglamentu 2017/2195 kiekybiškai ribojamas elektros energijos importas, o tai prieštarauja laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnio 1 daliai, kuri taikoma elektros energijai. Ji teigia, kad sąlygos, kuriomis Sąjungos teismuose galima remtis 13 straipsnio 1 dalimi, yra įvykdytos. Taigi, kadangi Reglamentu 2017/2195 ieškovei užkertamas kelias teikti pasiūlymus per aFRR platformą, nors šiame reglamente numatyta, kad balansavimo energijos mainai Sąjungoje gali būti vykdomi tik per balansavimo platformas, jis prieštarauja laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnio 1 daliai. Be to, negalima remtis jokiu su visuomenės saugumu susijusiu pateisinimu pagal minėto susitarimo 20 straipsnį.

109 Pagal laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnio 1 dalį „Bendrijos ir Šveicarijos prekybos srityje neįvedami jokie nauji importo kiekybiniai apribojimai arba lygiaverčio poveikio priemonės“.

110 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad šią pagrindo dalį reikia atmesti, nesant reikalo nagrinėti, ar Reglamento 2017/2195 teisėtumas gali būti vertinamas atsižvelgiant į laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnį.

111 Iš pradžių reikia pažymėti, kad Sąjungos teisės nuostatų, įskaitant Sutarties nuostatas dėl vidaus rinkos, kurios apima SESV 28 straipsnį, aiškinimas negali būti automatiškai taikomas aiškinant laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnio 1 dalyje vartojamas sąvokas „kiekybiniai apribojimai“ ir „lygiaverčio poveikio priemonės“, kai pačiame susitarime nėra aiškių nuostatų šiuo klausimu (šiuo klausimu žr. 1982 m. vasario 9 d. Sprendimo *Polydor ir RSO Records*, 270/80, EU:C:1982:43, 14–16 punktus, 2009 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Grimme*, C-351/08, EU:C:2009:697, 29 punktą ir 2013 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Demirkan*, C-221/11, EU:C:2013:583, 44 punktą). Laisvosios prekybos susitarime nėra jokios nuostatos šiuo klausimu.

112 Be to, dėl šio sprendimo 86 ir 87 punktuose jau išdėstytų motyvų iš kartu aiškinamų Reglamento 2017/2195 1 ir 10 konstatuojamųjų dalių matyti, kad bendrų platformų sukūrimas yra susijęs su siekiu sukurti elektros energijos vidaus rinką, t. y. bendrų taisyklių laikymusi grindžiamą integruotą ekonominį vienetą, prie kurio Šveicarijos Konfederacija neprisijungė, nes teikė pirmenybę dvišalių susitarimų su Sąjunga ir jos valstybėmis narėmis sudarymui konkrečiose srityse.

113 Galiausiai, kaip savo rašytinėse pastabose teigia Komisija, laisvosios prekybos susitarimo tikslas, nurodytas jo 1 straipsnyje, yra „skatinti darnią Europos ekonominės bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos ekonominių santykių plėtrą plečiant tarpusavio prekybą“. Vis dėlto laisvosios prekybos susitarimu nesiekiama sukurti ekonominės erdvės, kurioje reglamentavimo aplinka būtų vienoda.

114 Vadinasi, tai, kad ieškovei neleista dalyvauti aFRR platformoje, negali būti laikoma kiekybiniu balansavimo energijos importo apribojimu ar lygiaverčio poveikio priemone, kaip tai suprantama pagal laisvosios prekybos susitarimo 13 straipsnį.

115 Bet kuriuo atveju ieškovei nėra taikomos tos pačios bendros taisyklės kaip ir Sąjungos PSO, todėl jos padėtis negali būti laikoma panašia į Sąjungos PSO padėtį, kiek tai susiję su tikslu sukurti elektros energijos vidaus rinką. Taigi ieškovė negali remtis tuo, kad ji savavališkai diskriminuojama.

116 Todėl ketvirta pagrindo dalis turi būti atmesta.

Dėl penktos pagrindo dalies

117 Ieškovė iš esmės teigia, kad jeigu Reglamentas 2017/2195 turėtų būti aiškinamas taip, kad pagal jį neleidžiama jai dalyvauti aFRR platformoje, šis reglamentas akivaizdžiai prieštarautų iš tarptautinės paprotinės teisės kylančiam prevencinių veiksmų principui, kurio Sąjunga privalo laikytis pagal ESS 3 straipsnio 5 dalį. Ji pabrėžia, kad ši paprotinės tarptautinės teisės norma reiškia, kad jos teritorijoje neturi būti vykdomi veiksmai, prieštaraujantys kitų valstybių teisei. Nagrinėjamu atveju Komisija akivaizdžiai nesilaikė jai tenkančios pareigos elgtis rūpestingai, kad Šveicarijos teritorijoje būtų išvengta didelės žalos dėl didelio kiekio per šią teritoriją perduodamų neplaninių fizinių energijos srautų, kuriuos gali sukurti be jos dalyvavimo veikianti aFRR platforma, taip pat dėl perkrovos poveikio ir iš to kylančių neigiamų pasekmių.

118 Pirma, reikia priminti, kad, kaip matyti iš ESS 3 straipsnio 5 dalies, Sąjunga prisideda prie griežto tarptautinės teisės laikymosi ir jos plėtojimo. Todėl priimdama tam tikrą aktą ji privalo paisyti visos tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę paprotinę teisę, kuri yra privaloma Sąjungos institucijoms (žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 101 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

119 Šiuo aspektu tiesa, kad dar 1949 m. balandžio 9 d. Sprendime *Détroit de Korfu* [(Jungtinė Karalystė prieš Albaniją), Rink., 1949, p. 22] Tarptautinis Teisingumo Teismas (toliau – TTT), remdamasis tam tikrais pripažintais bendraisiais principais, pabrėžė „kiekvienos valstybės pareigą nenaudoti savo teritorijos kitų valstybių teisei prieštaraujantiems veiksmams atlikti“. Apie šios paprotinės normos buvimą TTT priminė, be kita ko, savo 2010 m. balandžio 20 d. Sprendime *Celiuliozės gamyklos prie Urugvajaus upės* ((Argentina prieš Urugvajų), Rink. 2010, p. 45 ir 46, 101 punktas), iš kurio iš esmės matyti, kad tarptautinės teisės subjektas naudodamasis savo įgaliojimais privalo elgtis rūpestingai.

120 Antra, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, jog tam, kad teisės subjektas galėtų remtis tarptautinės paprotinės teisės principu, siekdamas, kad Sąjungos teismas išnagrinėtų Sąjungos akto galiojimą, būtina, kad, viena vertus, jis galėtų užginčyti Sąjungos įgaliojimus priimti tą aktą ir, kita vertus, atitinkamas aktas galėtų daryti poveikį teisėms, kurias teisės subjektas turi pagal Sąjungos teisę, arba sukurti jam pareigas pagal šią teisę (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 107 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

121 Šiuo atveju negalima atmesti, kad šios dvi sąlygos ieškovės atžvilgiu yra įvykdytos.

122 Viena vertus, neginčytina, kad Šveicarija priklauso kontinentinės Europos sinchroninei zonai ir *de facto* geografiškai yra apsupta Sąjungos valstybių narių. Šiuo aspektu būtų galima manyti, kad prevencinių veiksmų principas gali kelti abejonių dėl Sąjungos įgaliojimų priimti teisės aktus, galinčius turėti įtakos visai minėtai sinchroninei zonai, įskaitant Šveicariją.

123 Kita vertus, kadangi ieškovė yra vienintelė Šveicarijos elektros energijos sistemos operatorė, tuo atveju, jeigu dėl jos nedalyvavimo aFRR platformoje ji turėtų imtis priemonių, susijusių su neplaniniais fiziniais energijos srautais, būtų galima teigti, kad Reglamentu 2017/2195 jai sukuriamos pareigos, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 120 punkte nurodytą jurisprudenciją.

124 Trečia, kadangi tarptautinės paprotinės teisės principas nėra toks pats tikslus kaip tarptautinės sutarties nuostata, teisminė kontrolė neišvengiamai turi apsiriboti klausimu, ar priimdamos atitinkamą aktą Sąjungos institucijos padarė akivaizdžių vertinimo klaidų dėl šio principo taikymo sąlygų (žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 110 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

125 Vis dėlto šios trečios sąlygos negalima laikyti įvykdyta.

126 Viena vertus, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 96 ir 97 punktuose, Sąjungos teisėje, t. y. Reglamento 2017/1485 13 straipsnyje, aiškiai numatyta Sąjungos PSO ir trečiųjų valstybių PSO galimybė sudaryti susitarimus, kai jie veikia toje pačioje sinchroninėje zonoje. Tuo remiantis darytina išvada, kad ieškovės nedalyvavimas aFRR platformoje visiškai neužkerta kelio ieškovės ir Sąjungos PSO bendradarbiavimui, kiek tai susiję su sistemos saugumu sinchroninėje zonoje, kuris, priešingai, yra skatinamas.

127 Kita vertus, kaip jau buvo pažymėta šio sprendimo 90 punkte, reikia priminti, kad Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatyta galimybė ieškovei dalyvauti aFRR platformoje tuo atveju, jeigu Komisija nuspręstų, kad „dėl Šveicarijos nedalyvavimo galėtų susidaryti per jos teritoriją perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, kurie keltų pavojų regiono sistemos saugumui“, su sąlyga, kad Šveicarijos PSO teisės ir pareigos atitinka Sąjungoje veiklą vykdančių PSO teises ir pareigas.

128 Šiomis aplinkybėmis nėra pagrindo teigti, kad Komisija akivaizdžiai nepaisė iš paprotinės normos, kuria remiasi ieškovė, kylančios Sąjungos pareigos veikti rūpestingai, kai iš esmės nusprendė, kad dalyvauti aFRR platformoje gali tik Sąjungos PSO.

129 Todėl reikia atmesti penktą pagrindo dalį, taigi ir visą šį pagrindą bei visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

130 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Šiuo atveju, kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir ACER patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

131 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi Komisija turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. ***Swissgrid AG* padengia savo ir Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Paskelbtas 2025 m. spalio 8 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.